

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Eugenij tyrannide, & Theodosij Imperatoris ob fidei ipsius meritum
victoria. Capvt XXIIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

THEODOR. HISTOR.

Nā ipse, inquit, Flauiani partes suscipiā, & causam ejus agā in iudicio. Cum autē illi respōderent, se nō posse cum imperatore iudicio disceptare, hortatur, vti deinceps concordiam in ecclesia constituant, dirimant lites, & inanis contentionis flamمام extinguant. Nam Paulinum iam pridē è vita excessisse, & Euagrium contra leges ecclesiae designatum fuisse episcopum: quinetiam omnes ecclesias Orientis Flauiano præfuli adhærescere. Atque præter eas, Asianam præterea dīcecesim, Ponticam, & Threijciam cum eo communicare, eiisque se addixisse. Illyriam porrò vniuersam agnoscere cum inter episcopos Orientis principatum obtinere. Huic hortationi obsecuti episcopi occidentis, promittunt se simultatem deposituros, & legatos, qui à Flauiano mitterentur, admisuros. Quare intellecta, Diuus Flauianus episcopos quosdam illustrissimos, presbyteros etiam Antiochiæ, & diaconos Romanam misit. In qua legatione principem locum tenebat Acacius episcopus Berœ oppidi Syriæ, vir omnium ore ac sermone passim celebratus. Qui vnā cæteris Romā aduentans inimicitias ad dece & septem annos continuatas extinxit, ecclesiisque pacem restituit. Quare audita, Aegyptii quoque, odio sedato, sunt concordiam amplexati. Id temporis Innocentius, successor Anastasii, ecclesiæ Romanæ antistes fuit, vir ingenij & prudentiæ ornamenti egregiè instructus: Alexandrinæ autem Theophilus, de quo suprà meminimus.

De Eugenij tyrannide, & Theodosij Imperatoris ob fidei ipsius meritum victoria.

CAPVT X X I I I .

AD hunc modum fidelissimi imperatoris opera, pax in ecclesiis cōstituta est. Ante quod tēpus idem imperator, cognita morte Valéntiniani, & Eugenii tyrannide, in Europam exercitum traducit. Eodem tempore Ioannes quidam monasticum vitæ genus excolens, vixit in Aegypto: qui gratia spiritus sancti imbutus, sciscitantibus multas res futuras prædixit. Ad istum misit imperator nūtium quæsitum, an bello (aiebat enim de eo fieri certior) cum tyrannis decertaret. Qui vti prædixerat eum in priore

ore bello victoriam sine sanguine potiturum : sic in posteriore post multam hominum cædem superiores latum præsignificauit. Qua spe inductus imperator, complures ex hostibus acie instructa telis confixit, multosque ex Barbaris, qui ei auxilio venerant, amisit. Ibi cum duces dicebant nimis paucos ad prælium de integro ineundum superesse, hortarenturque, ut bellum aliquandiu intermitteret, quod ineunte vere, exercitu collecto, hostes multitudine deuincerent, imperatot fidelissimus eorum consilium repudiauit. Nam non committendum est, inquit, ut salutaris crux tantæ arguatur imbecillitatis, Herculisque statuta tantu virtutis nostro testimonio tribuatur. Quippe ut crux nostru exercitu, ita illa hostiū antecedit. Qua oratione cum tanta in Deo fiducia habita, cum copiæ relictae & paucæ admodū essent, & animis fractæ, sacra æde in vertice montis, ubi castra fecerat, reperta, totam noctem huius vniuersitatis gubernatorem precibus sollicitauit. Sub tempus autem noctis, quo galli cantare solent, somnus eum oppressit. Qui humi stratus, videre sibi visus est duos viros candido vestitu amictos equis albis vehi, qui ipsum bono animo esse, timorem abiicere, prima luce arma capere, & exercitum in aciem educere iubent. Nam seauxiliares & velut antesignanos ad eum missos esse, & alterum esse Ioannem euangelistam, Philippum apostolum alterū. Hac oblata visione, imperator preces fundere non desistit, sed attentiore cogitatione eas Deo adhibet. Eadem quoq; visio militi secundum quietem apparuit, qui praefecto suo eam narravit: ille eum deducit ad tribunum militum, tribunus autem ad ducem. Dux noui aliquid inde portenditur, imperatori significat. Tum imperator, non mea, inquit, cansa hæc oblata est visio (ipse namque illis, qui victoriam promiserant, fidem habui) sed ne quispiam existimaret me, vt pote prælii faciendi cupidum, eam confinxisse. Huic igitur militi Deus mei imperii propugnator hanc obtulit visionem, ut mihi eandem narranti certum testimonium daret. Nam mihi primum communis omniū dominus illā ostenderat. Quare omni metu, præsens amoto, antesignanos nostros, & principes belli gerendi sequamur: atq; nemo bellantiū multitudine metiat victoriā,

Q2 2 sed

THEODOR. HISTOR.

sed eorum potentiam , qui se duces nobis præbent , quisq; consyderet . Hac oratione militum animis vadè confirmatis , omnes de monte deducit . Tyrannus autem , cum videret milites procul à se ad prælium ineundum paratos , ornat exercitum , & aciem instruit . Ipse verò colle quodam occupato , ait militibus suis , imperatorem iam quasi mori cupientem , & desiderio ex hac vita abeundi flagrantem prælio decertare . Dat igitur mandatum ducibus , vt eum viuum ad se & vinculis cōstrictum adduceret . Postea verò quām phalanges ordine locatæ erāt , satis animaduerti poterat , tum quām ingentes hostium copiæ essent , tum quām paucæ cum imperatore in acie iungerentur . Cum autem tela vtrinque coniici cœpta sunt , tum antesignani imperatoris verè promissa preſtitere . Nam ventus violitus è regione hostibus irruens , illorum sagittas , iacula spiculaque in ipsos retorquet , adeò vt nullum teli genus eis adiumento fuerit , neque miles grauis armaturæ , neq; sagittarius , neque iaculator imperatoris exercitum lädere potuerit . Quinetiam tanta pulueris copia in eorum facies impetu ferebatur , vti palpebras occludere , & pupillas oculorum pulueris vi grauiter oppugnatas tegere ac tueri eos coegerit . Impetatoris autem exercitus , nullo damno incommodove ex illa turbine accepto , fidentibus animis hostes trucidant . Qui quidé his rebus perspectis , & diuino auxilio quod imperatoris copiis allatum erat , cognito , abiectis armis , veniam ab imperatore supplices petunt . Ille autem flexit animum , & illorum misericordiā capit : iubet deniq; tyrannum celeriter ad se adduci . Illi igitur properè collē ascendunt , in quo tyrannus ignarus rerum iam gestarum considebat . Qui cum eos anhelantes videret , ipsaq; anhelitus crebritate adueniendi indicantes celeritatem , victoriæ nuntios esse suspicatus est . Rogat num Theodosium , vt illis erat imperatum , vincitum adducerent . Cui illi , non eum inquiunt , adducimus ad te , sed te hinc ad eum abducimus . Hoc namque in mandatis dedit summus huius vniuersitatis moderator Deus . Quæ cū dixissent , ei è solio erepto vincula iniiciunt , abducunt vincitum , & qui paulò antè insolenter gloriatus fuerat , captiuum ad Theodosium deducunt . Imperator autem primum iniuriarū in Valentianum

& ninianū , impiè occupatæ tyrānidis eum in memoriā reuocat . Deinde bellorum contra imperium legitimū suscepторum causa cum irrisione reprehendit . Reprehendit etiam statuam Herculis , qua fretus tam audax temerariūq; facinus admiserat . Postremo iustā æquāq; de supplicio illi irrogando sententiam pronuntiat . Talem se Theodosius tum in pace, tum in bello præsttit : quippe semper diuinū implorauit auxilium, semperq; illud consecutus est.

De Theodosii Imperatoris morte .

CAPVT XXV.

HAc parta victoria , Theodosius in morbum delapsus, filiis imperium distribuit: ac maiori natu eam partem, quam ipse rexerat, minori autē Europæ tradit gubernacula . Vtruniq; veram pietatem colere hortatur . Ea enim & pacem conseruari, bellum extingui, hostes in fugā verti, trophea erigi, & victoriam denique constare . Hac hortatione filiis adhibita, obiit mortem, cuius gloria sempiternæ memorie commendata est .

De Honorio Imperatore , & Telemacho monacho . CAP. XXVI.

FIlij istius Imperatoris, sicut successores paterni imperii ita pietatis illius hæredes extiterunt . Nam Honorius Europæ potitus imperio, pugnas gladiotorias quæ Romæ olim fieri consueuerant, tali inductus occasione sustulit . Telemachus quidam vitam excolens monasticam, profectus ex oriente , hac de causa Romanum contendit . Ac dū sceleratum illud edebatur spectaculum, in stadium ipse ingreditur, atque ad gladiatores descendens , mutuam inter eos dimicationem sedare nititur . Itaque crudelis cædis spectatores accési iracundia , & à dæmone, qui ex illa sanguinis effusione voluptatem capiebat, ad furorem impulsí, pacis authorem lapidibus obruerunt . Qua re cognita , Imperator admirabilis Telemachum in martyrum inuictorum numerū ascripsit , crudele autem illud spectaculi genus penitus sustulit .

Q 2 3

De